

uinspiegel

Tuinbouwvereniging Buytentwist

Februari 2026

jaargang 63

Belangrijke data

Bestuurs- vergaderingen

4 februari
4 maart
8 april
6 mei

Algemene leden vergadering

18 april

Themamiddag Natuurlijk Doen!

11 apr
"Ik heb een moestuin,
wat nu?"

In dit nummer o.a

- Bodemonderzoek
- Nieuwkomer op de tuin
- Schema werkbeurten

Nieuwkomer op de tuin

Nieuwkomer: Tomatillo

De Tomatillo komt oorspronkelijk uit Mexico en omgeving. Hoewel de naam in het spaans “tomaatje” betekent is het geen soort tomaat. Net als tomaat is Tomatillo wel een nachtschade, maar hij is familie van de Lampionplant (Physalis). De vruchten vormen zich dan ook in een soort “papieren” zakje (zie foto).

▲ Foto's : Piet Veel

Na verwijdering van het papieren lampionnetje zien ze er wel uit als tomaat en ze smaken enigszins hetzelfde. Ze worden ook op dezelfde wijze als tomaten in gerechten toegepast: rauw in salades of gekookt in stoofpotten of sauzen. In Mexico wordt er samen met rode pepers “salsa verde” ofwel “groene saus” bij

geroosterd vlees e.d. van gemaakt.

Sommige rassen smaken als een kruising tussen tomaat en appel, terwijl andere meer doen denken aan een combi met ananas of citroen.

De plant is eenjarig en moet dus ieder jaar

opnieuw gezaaid worden. Voortrekken vanaf maart kan binnen, maar ze kunnen pas naar buiten als nachtvorstgevaar geweken is. Om redenen van bestuiving moet je er altijd minstens twee naast elkaar planten, ongeveer 1 m2 per plant rekenen. Ze groeien uit tot flinke struiken (tot 1.50 m hoog). De stengels zijn vrij slap, dus zeker als er vruchten aan gaan hangen moeten ze met stokken gesteund worden. Daarom is het ook wel goed om ze op een beetje beschutte plek neer te zetten, wel in de zon: ze hoeven niet in een kas te worden geplant.

In de nazomer en herfst rijpen de vruchten af. Sommige rassen kleuren dan naar geel of violet of paars, andere blijven gewoon groen. De rijpe vruchten vallen op de grond, je kunt ook voorzichtig de struiken schudden om te kijken welke al rijp zijn. De vruchten die niet geraapt worden en op de grond verteren zorgen volgend voorjaar weer voor nieuwe zaailingen.

Piet Veel

Coverfoto : Frans Manger

ALGEMENE INFORMATIE

(BIJ VOORKEUR BENADEREN VIA E-MAIL, SLECHTS IN NOOD PER TELEFOON!)

BESTUUR :

VOORZITTER

Hetty Karman, A06

TEL.: 06-15036180,

EMAIL: VOORZITTER@BUYTENTWIST.NL

PENNINGMEESTER

Coen Mijnlieff,

TEL.: 06-10944457,

EMAIL: PENNINGMEESTER@BUYTENTWIST.NL

SECRETARIS

Wim van Midwoud, A28

TEL.: 06-46094540,

EMAIL: SECRETARIS@BUYTENTWIST.NL

BESTUURSLEDEN

Yvonne Clason, A34

REDACTIE TUINSPIEGEL

TEL.: 023-5263438,

EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Dick Melman, A07

COMMISSIE NATUURLIJK DOEN!

AANSPEKUPUNT WERKGROEP

INSECTENTUIN

TEL.: 023-5259469

Barbara Meijer, B01

AANSPEKUPUNT WERKGROEPEN,

WERKBEURTEN

COORDINATIE TUIN - EN

OPSTALCOMMISSIE, TOC

TEL.: 06-5244 6197,

EMAIL: TOC@BUYTENTWIST.NL

Frans Manger, B15

WEBMASTER,

TUINUITGIFTE

TEL.: 06-36121100,

EMAIL: FRANS.MANGER@GMAIL.COM

TAKEN COMPLEXBEHEER

Joop van Turnhout, A41

TAXATIECOMMISSIE

TEL.: 06-83213616

EMAIL : COMPLEXBEHEER@BUYTENTWIST.NL

PLANNING WERKBEURTEN

Christine Vlamings, B03

TEL.: 06-10401330,

EMAIL: WERKBEURT@BUYTENTWIST.NL

VOOR OVERZICHT WERKMEESTERS:

WEBSITE WWW.BUYTENTWIST.NL

BANKREKENING VAN DE VERENIGING

NL83 TRIO 0379447703

T.N.V. PENNINGMEESTER

BUYTENTWIST

TE OVERVEEN

ADRES BUYTENTWIST

BLOEMENDAALSEWEG 185C,

2051 GA OVERVEEN,

EMAIL: INFO@BUYTENTWIST.NL

REDACTIE TUINSPIEGEL

Yvonne Clason, A34

Frans Manger, B15

EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Nieuwjaar

De winterperiode is bijna voorbij. Dit seizoen zijn we verrast door veel winterse neerslag. Waar de een heel veel plezier beleeft aan sneeuw en ijs, ondervinden anderen grote problemen bij het woon/werkverkeer. Zelfs vakantie-reizen gaan soms niet door omdat treinen niet rijden en vluchten geannuleerd worden.

Voor de tuinders is de periode van november t/m februari gewoonlijk de tijd om allerlei onderhoudswerk te doen, wat te snoeien en plannen te maken voor het komende seizoen.

Dat laatste gaat prima, want dat kun je binnen in je verwarmde huis doen, maar het schilderen van mijn houten bankje moet nog gebeuren. In december en januari was het gewoon te koud. Verf droogt echt niet beneden de 10 C.

Een korte terugblik op 2025. Een paar zaken die in meerdere bestuursvergaderingen zijn besproken:

- Het PFAS onderzoek in de bodem op onze vereniging. In de Tuinspiegel van november is er verslag over gedaan. Onderzoek op dergelijke verontreinigingen is prijzig, dus dient er op zorgvuldige wijze vastgesteld te worden hoe en waar de monsters te nemen en op welke componenten dan onderzocht gaat worden. Gelukkig zijn de eerste resultaten geruststellend.
- Er is veel gesproken over de nieuwe statuten en Huishoudelijk reglement. Hopelijk kunnen deze binnen afzienbare tijd afgerond worden en kunnen we weer een tijdje voort met de nieuwe documenten. Eind november werden we verrast door een bijzonder hoge (tussentijdse) rekening van het notariskantoor. Na enig overleg met de notaris gaat het nu circa 4000,- kosten. Heel onbevredigend, maar anders lopen we het risico dat het nog weer duurder wordt.
- Een paar tuinders hebben assistentie gevraagd bij het onderhoud van hun tuin. Het blijkt dat dit van geval tot geval een maatwerkoplossing vraagt. We hebben geprobeerd er eenduidige regels voor op te stellen. Transparantie en verantwoording achteraf lijken toch het beste te werken.

▲ Foto : John Peters

Weer fijn naar de tuin in 2026.

Er staan een aantal themamiddagen op de kalender en uiteraard ook de standaard evenementen als ALV, stekjesdag en oogstborrel.

De ALV is op zaterdag 14 maart. Dat is een beetje vroeg in het jaar, maar de beschikbaarheid van onze secretaris was doorslaggevend bij het vaststellen van de datum.

Tot ziens, ergens op Buytentwist.

Hetty Karman

Voorzitter Buytentwist.

Moestuintips voor maart, april en mei

De wintermaanden zijn voorbij, de zon wint nu steeds meer aan kracht, de bodem raakt opgewarmd, het bodemleven is weer op gang gekomen. En ook boven de grond keert het leven terug. Bolgewassen kleuren de tuin. Bijen en hommels weten ze te vinden en we zien ze op zachte dagen foerageren. Zangvogels keren terug uit het zuiden en laten zich horen! Het geluid van de tjiptjaf als een van de eersten is onmiskenbaar. Kortom het leven keert terug en het is tijd om weer aan de slag te gaan!

Voor deze tips grasduin ik op internet en door een alsmaar langer rijtje tuinboeken. Hieronder lees je daar een selectie van.

Wil je meer weten? Op de hieronder genoemde websites kun je nuttige en betrouwbare informatie vinden. Of vraag jouw buur op de moestuin en natuurlijk kun je ook terecht op de Website van Buytentwist: www.buytentwist.nl.

Maart

Nu kun je nog je bedden klaarleggen. Als je ze hebt ontdaan van grasjes en onkruid, dan scheelt dat straks veel wiewerk. Het is ook praktisch om in deze maand je zaai- en teeltplan klaar te hebben en je zaden gesorteerd. Verzorg de bedden met compost. Gebruik je mest, voorkom dan overbesteding om het bodem- en slootleven om ons heen niet te verstoren (zie ook reglement Buytentwist) en bemest gericht bij gewassen (kool, aardappels, vruchtgewas, fruitstruiken en – bomen, rozen) die veel voeding nodig hebben. Wil je jouw (of delen van je) tuin afdekken met karton, dan is het nu een geschikte tijd.

Karton (nietjes en plakband eruit, goed laten overlappen) laat je een seizoen lang liggen, zodat onkruiden onderdrukt worden en het bodemleven wordt gestimuleerd.

Door gaten in het karton kun je jonge pompoen- en courgetteplanten neerzetten. Zie ook het nuttige artikel over permacultuur in de Tuinspiegel van mei 2025 ¹.

Je kunt nu tuinbonen en erwtensoorten (voor)zaaien, evenals bladgewassen als spinazie, sla, melde, andijvie, raapsteel en rucola, broccoli en vroege koolsoorten.

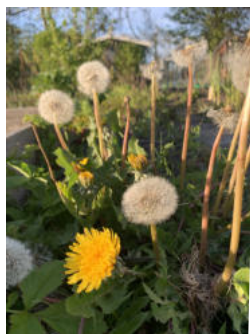
Tomaten zaai je nu voor.

Ik probeer dit jaar ook een 'mix van granen voor groenbemesting' uit (inhoud: St.Jans Rogge, Symphonie Haver en Utrege Blauwe tarwe) van de Zaderij ³.

Aardappelen laat je (zo'n 3 weken) voor kiemen op een koele plek bij indirect daglicht. In losgemaakte grond poot je uien 2 cm diep.

Met daartussen wortels als bescherming tegen de uienvlieg. Op hun beurt beschermen uien tegen de wortelvlieg.

Naast andere vroege bloeiers, zoals speenkruid, madelief en hondsdraf, komt nu de paardenbloem in bloei. Zij bloeit tot november en is een belangrijke drachtplant voor bijen en vlinders. De plant helpt via de penwortel om de aarde beter doorlaatbaar te maken en balans terug te brengen in de bodem. Bovendien is de hele plant eetbaar en gezond. Pluk voordat de plant gaat bloeien bijv. jonge blaadjes en verwerk ze in een salade.

Tip: Als het je duizelt van alle klussen op de moestuin kun je overwegen gebruik te maken van de overzichtelijke moestuinkalender van Velt ⁴.

Elk jaar opnieuw bruikbaar.

Zie ook de tips hierover in de Tuinspiegel van november 2025 ².

April

Vroege aardappel (bijvoorbeeld Vitabella, dat is een vastkoker en smaakt mij goed) kan nu de grond in (Volgens reglement Buytentwist ⁵: Op het middelste derde deel van je tuin). Ik poot het liefst vroege aardappels. Dan rooi ik ze ook vroeg en heb dan minder last van de veenmol. Tip: zaai bij de aardappelen goudsbloemen, deze werken tegen aaltjes, trekken insecten aan en zijn goed voor de bodem. Alles wat je in maart niet zaaide kan nu ook nog. Wortelgewassen als zaai ui, rode biet, radijs, en knolselderij zijn aan de beurt, evenals slasoorten op beschutte plekken. Bovendien zaai je nu courgette en pompoen voor.

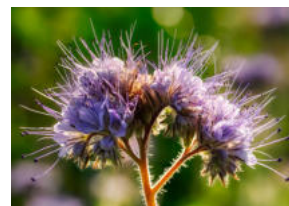
Koolgewassen als rode kool, spits- en bloemkool kun je ook (voor-)zaaien.

Plant pepermunt en citroenmelisse bij koolplanten, zij bieden dit gewas door hun geur

bescherming.

Phacelia of bijenbrood

zaai je op bedden, die je

voorlopig nog niet beteelt. Je wordt getraceerd op bijengezoem. Deze plant vormt bovendien bij het afsterven een beschermende laag voor de bodem (en is een goede groenbemester). De brandnetel (Urtica spp) schiet inmiddels ook omhoog. Voordat je hem eruit gaat trekken, sta even stil bij het nut van deze plant:

hij zit vol met nuttige mineralen en is van groot nut als waardplant voor vlindersoorten. Bovendien maak je er op eenvoudige wijze gier van die je, verdund met water, als plantenvoeding kunt gebruiken bij jonge gewassen (het simpelste recept is: jonge verse bladstelen plukken, paar dagen in regenwater laten staan, zeven en verdund gieten bij jong gewas als courgette, pompoen en tomaat). Bovendien maak je van de jonge toppen een smakelijk en heel gezond soepje!

Mei

De dagen zijn lang, de bodem opgewarmd, de groei zit er goed in en dus is het spitsuur voor zaaien, planten en wieden. Tip: Ga je op vakantie, bereid dit goed voor: laat je tuin zoveel mogelijk 'schoon' achter, zorg voor bedekking cq. een mulchlaag, aard je aardappels aan en/of vraag hulp van een goede buur of vriend voor het wieden en water geven van je zaailingen. De ijsheiligen zijn van 11 t/m 14 mei, en daarna kunnen courgettes en pompoenen na afharden buiten

en tomaten in de kas geplant. Stok – en stambonen kun je nu ook zaaien. Evenals diverse koolsoorten: boerenkool, spitskool, paksoi, groene kool en spruiten. Heb je 'm niet op je tuin staan, vraag dan een stekje van de smeewortel (*Symphytum officinale*) aan een buur. Het is een erg nuttige plant, want met haar diepe wortels haalt zij een breed scala aan voedingsstoffen omhoog en legt dit vast in de bladeren. Deze kun je een paar keer per seizoen afknippen, en gebruiken als mulchlaag rondom gewassen, die veel voeding vragen of je laat 'm ter plekke vergaan. Bovendien is ook deze plant geliefd bij bijen. In mei kun je nog boekweit als groenbemester zaaien op kale plekken, ook al een ideaal gewas voor bijen en bodem.

Bronnen:

¹ Artikel Tuinspiegel mei 2025 over permacultuur door Wim Midwoud

² Artikel Tuinspiegel november 2025 over moestuinplanners door Yvonne Clason

Websites:

³ ■ www.zaderij.nl levert biologische zaadvaste rassen, die bijdragen aan biodiversiteit

⁴ ■ www.winkel.velt.nu/search?search=moestuinkalenderwinkel.velt.nu/moestuinkalender
prijs € 15,00

⁵ ■ www.buylentwist.nl

■ www.groei.nl website van groei en bloei met een maandkalender op de site.

■ [www.avvn/natuurlijk tuinieren](http://www.avvn/natuurlijk_tuinieren) Veel informatie over diverse onderwerpen.

■ www.moestuincursus.nl o.a. over het maken van een teeltplan en online moestuincursus.

Herma Wiers

Zet dit seizoen de aardappelen op het middelste derde deel van je tuin.

De Lambert Dijkhuizentrofee. Het laatste nieuws. Vooraankondiging

Het laatste nieuws is dat we een onderwerp hebben voor de wedstrijd van 2026!

Op de vraag aan de leden is geen reactie gekomen, zodat we in onze laatste bijeenkomst zelf zijn gaan brainstormen en we het snel eens waren over het wedstrijdonderwerp:

Wie teelt de hoogste zonnebloem?

De zonnebloem is een duidelijk herkenbaar en spectaculair gewas, dat populair is bij zaadetende vogels (putters), bijen en andere insecten. Bovendien geeft het telen ervan meestal een goed resultaat. Dus reserveer hiervoor alvast een plekje op je tuin. Het lijkt ons een mooi gezicht al die bloeiende zonnebloemen op Buylentwist! Op de ALV op 18 april 2026 volgt een nadere introductie en toelichting van de spelregels en zullen (biologische) zonnebloemzaden worden uitgereikt aan deelnemende tuinders.

Voorafgaand aan de oogstborrel eind september vindt de meting plaats door de jury en de bekendmaking van de winnaar volgt tijdens de oogstborrel.

Bijzondere waarnemingen voor nieuwe rubriek in Tuinspiegel.

De aftrap:

Afgelopen zomer deed zich op de tuin bij John Peters (A 37) een apart verschijnsel voor. Hij ontdekte dat bij een uitgebloeide goudsbloem vanuit het bloemhoofd zich meerdere bloemstengels hadden ontwikkeld met aan het uiteinde een complete bloemknop (zie foto) Na googelen bleek dit een vrij zeldzaam verschijnsel te zijn en het hier gaat om zgn. doorgegroeide of prolifererende bloemen. Dit is volgens "Al": "Een verschijnsel waarbij de bloemknop blijft doorgroeien nadat de oorspronkelijke bloem als is gevormd. Dit is een fysiologische afwijking en geen ziekte. De exacte oorzaak is vaak onbekend".

Wim van Midwoud had ook een opmerkelijke ervaring met het bloemhoofd van een kaardenbol. Uit de kaardenbol groeiden op een gegeven moment kleine kiemplantjes. Dit blijkt een ander verschijnsel met andere oorzaak. Hierbij zijn de zaden in de kaardenbol vroegtijdig gaan ontkiemen.

NATUURLIJK DOEN!
natuurlijkdoen@buytentwist.nl

AGENDA: themabijeenkomsten april

Het nieuwe jaar is weer begonnen, we kijken voorzichtig naar het komende tuinseizoen.

Om je op verschillende activiteiten voor te bereiden organiseren we weer een aantal themabijeenkomsten.

11 april: help, ik heb -bijna- een moestuin, wat nu??

In deze presentatie wordt ingegaan op een aantal belangrijke onderwerpen die bij het starten van een moestuin aan bod komen.

Er is veel ruimte om eigen vragen in te brengen.

Je bent van harte uitgenodigd om deze vragen van te voren in te brengen (mailen naar: natuurlijkdoen@buytentwist.nl).

Doelgroep is met name de beginnende tuinder, ook tuinders-in-spe die op de wachtlijst staan zijn welkom!

De presentatie wordt verzorgd door leden van Natuurlijk Doen!

Meld je nu aan!

De bijeenkomst begint om 14.00uur en duurt tot ongeveer 15.30 uur en vindt plaats in het clubhuis.

Meld je nu alvast aan en mail naar Natuurlijk Doen!

Een fruitboom is nooit af.

Het snoeien van een fruitboom is niet eenvoudig. Toch moet dit elk jaar weer gebeuren. Fruitbomen zijn gemaakt om gesnoeid te worden. Niet snoeien of niet durven snoeien levert lelijke bomen op. Bovendien is de boom erbij gebaat. Goed gesnoeide bomen met een open structuur krijgen mooiere vruchten, ziektes worden vermeden en is ook nog eens goed voor een langere levensduur.

Informatie op internet is vaak verwarrend omdat meestal het kader ontbreekt. Is er sprake van vormsnoei (jonge fase); onderhoudssnoei (tijdens productiefase); ouderdomssnoei (verjongen); verwaarloosde en verkeerd gesnoeide bomen (weer in vorm en balans brengen)? Bij elk van deze fases wordt er een andere vorm van snoei toegepast. (Helaas is het niet mogelijk vanwege de lengte, die dit artikel anders zou innemen, elke afzonderlijke snoeivorm te beschrijven). Bovendien is van belang te weten of een boom een sterke of zwakke onderstam heeft. Bijna altijd zijn fruitbomen geënt op een onderstam. Meestal krijgen half- en hoogstambomen een sterkere onderstam. Deze bepaalt namelijk de groeikracht van de boom. Een sterke onderstam betekent een hoog groeiniveau en de boom moet daardoor ook in de gelegenheid worden gesteld zijn groeikracht kwijt te kunnen. Pas als de boom uitgegroeid is wordt de sapdruk minder en wordt de boom getriggerd vruchtknoppen te ontwikkelen. Voor die tijd, tijdens de vormsnoei, is het niet gewenst vruchten, die in deze fase eventueel ontstaan, tot ontwikkeling te laten komen. In ieder geval flink uitdunnen. Ook is het niet gewenst om bij uitgegroeide fruitbomen de (gestel-) takken drastisch in te korten. Dit veroorzaakt immers weer een hoog groeiniveau wat te koste gaat van de vruchtdracht en bovendien wordt hierdoor een explosieve groei van recht opgaande langloten/waterloten aanmoedigd.

Grote bomen kun je nu eenmaal niet klein houden zonder eerder genoemde gevolgen. Het kost jaren zo'n boom weer in balans te brengen. Dat betekent elk jaar weer veel snoeiwerk, terwijl je hooguit maar 20% mag wegsnoeien en fruitproductie achterwege blijft.

Bovendien wordt de vorm van de boom er niet beter op.

▲ Foto : www.freepik.com

Een goed gesnoeide boom heeft een open gestel waar voldoende licht bij de takken kan komen.

Probeer voor ogen te houden dat het beeld en de vorm van fruitbomen erg dynamisch is. Volgend jaar en ook over 10 jaar zal de boom er heel anders uit zien dan nu. In dat kader moeten we bepaalde takken niet overwaarderen en ons ook niet vastleggen op een bepaalde vorm van de boom, zoals deze er in een momentopname is. Mocht je fouten maken, dan is er volgend jaar weer de mogelijkheid om deze te corrigeren. Voorts is het belangrijk te weten wanneer fruitbomen gesnoeid moeten worden. Pitfruit zoals appel en peren in de winter op vorstvrije, liefs droge dagen en steenfruit als pruimen, kersen en abrikozen na de oogst of later in de zomer. Deze laatsten zijn nl. gevoelig voor ziektes als de fatale loodglans, die vooral in de winter veroorzaakt worden. Dan is er nog de zomersnoei voor appels en peren. In de midzomer kunnen alvast langloten/waterloten weggenomen worden, die verder geen nut hebben en licht wegnemen van het zich ontwikkelende fruit. Mocht je voor je boom staan en denken: "Wat nu!" dan kun je contact opnemen via mail met johanneshpg@hetnet.nl voor advies. Tevens wordt de snoei van fruitbomen als ook kleinfruit besproken op 7 februari 2026 door ondergetekende tijdens een van de themadagen.

John Peters (A39)

Werkbeurten 2026

Woensdag 11 maart

- C23** Rikie Makkink
- D02H** Jochem Rijlaarsdam
- A40** Jaap van Dorp
- A48** Rob Buijs
- A25** Evelyn Stegeman
- C24** Leontine Trijber
- C12H** Jakoline Hovinga
- C05** Anneke van der Henst-Stins
- C19** Wytske Kylstra
- A29** Edith van Baartmans
- WB** Rob Ouwerkerk
- CP** Ella de Gelder

Zaterdag 21 maart

- B09** Lisa Hofmann
- A53** Conny Kips
- A42** Bart Maas
- C15** Han Kleijn
- B06H** Pauline Oomen
- C20** Riet Leurdijk
- A17** Kseniia Zimnitskaia
- C02** Carin Warnaaars-Snel
- A31** Iris van Graven
- WB** Monique van der Lee
- CP** Truus Hofstra

Woensdag 1 april

- C04** Gillis Combrink
- A23** Anne ten Bruin
- B23** Ineke Duyfjes
- B14** Frank Keesmaat
- B17** Willem Duyn
- C06** Machteld Cohen Stuart
- A52** Mireille van Mourik
- A32** Arno Schipper
- B30** Wim Glas
- A02H** Irene Temmink
- WB** Yolande Nijman
- CP** Anne Kok

Zaterdag 18 april

- A22** Rik Kop
- A13** Joke Oosterbaan
- A18** Jeanne Kuiper
- C08H** Nelleke van Heiningen
- C10** Han van den Ende
- A46** Karin Nab
- A19aH** Hans Sanders
- A19bH** Gees Versprille - Schuiling
- B21** Marèse de Ceuster
- C19** Wytske Kylstra
- WB** Caroline Weill-Cupin
- CP** Adrie van der Rest

Woensdag 29 april

- C07** Else Sarlet
- A24** Eeki Hallo
- A45** Thea de Groot
- B24-28** Birthe Leemeijer
- D03** Anneke van der Werff
- B33** Letteke Halfschepel
- A15** José Keesmaat
- B12** Wietske de Groot-v.d. Wielen
- B19** Annemieke Scheffer
- C21** Anja van Nunen
- WB** Rob Ouwerkerk
- CP** Herma Wiers

Zaterdag 16 mei

- A51** Cees Tack
- D01H** Rineke van Houten
- A38** Laura Lamp
- A08** Kees Bastiaanse
- A36** Taco van Zadelhoff
- A16** Kees Wim van den Herik
- A04** Michael Kowalski
- A20** Folkert Hoekstra
- A17** Kseniia Zimnitskaia
- C16** Wiep Vlot
- WB** Sanne Rodenburg
- CP** Jacqueline Regeling

Zaterdag 13 juni

- A23** Anne ten Bruin
- B25** Rianne van Leeuwenburgh
- A49** Corine Mens
- A44** Bert Bas
- B11** Ellen de Bueger
- B27** Hermien Blom
- B34** Helma Meeuwissen
- B29** Mirjam Lokenberg
- C05** Anneke der Henst-Stins
- WB** Carin Warnaaars-Snel
- CP** Mariken Luca

Woensdag 24 juni

- B31** Piet Veel
- C23** Rikie Makkink
- C04** Gillis Combrink
- B13H** Coosje van Schie
- A15** José Keesmaat
- B17** Willem Duyn
- D02H** Jochem Rijlaarsdam
- A40** Jaap van Dorp
- A02H** Irene Temmink
- A29** Edith Baartmans
- WB** Ineke van Engelsdorp
- CP** Ella de Gelder

Zaterdag 11 juli

- B09** Lisa Hofmann
- A31** Iris van Graven
- A42** Bart Maas
- C08H** Nelleke van Heiningen
- B33** Letteke Halfschepel
- A36** Taco van Zadelhoff
- C06** Machteld Cohen Stuart
- A19bH** Gees Versprille - Schuiling
- A46** Karin Nab
- B19** Annemieke Scheffer
- WB** Monique van der Lee
- CP** Adrie van der Rest

Zaterdag 1 augustus

- B06H** Pauline Oomen
- C24** Leontine Trijber
- A13** Joke Oosterbaan
- C20** Riet Leurdijk
- B24-28** Birthe Leemeijer
- A16** Kees Wim van den Herik
- B23** Ineke Duyfjes
- A18** Jeanne Kuiper
- A53** Conny Kips
- B27** Hermien Blom
- WB** Caroline Weill-Cupin
- CP** Anne Kok

Woensdag 2 september

- A44** Bert Bas
- C19** Wytske Kylstra
- B29** Mirjam Lokenberg
- A24** Eeki Hallo
- D01H** Rineke van Houten
- B31** Piet Veel
- A25** Evelyn Stegeman
- A19aH** Hans Sanders
- B11** Ellen de Bueger
- A17** Kseniia Zimnitskaia
- WB** Ineke van Engelsdorp
- CP** Herma Wiers

Zaterdag 19 september

- A20** Folkert Hoekstra
- A31** Iris van Graven
- A08** Kees Bastiaanse
- A11** Harmke Breimer
- A04** Michael Kowalski
- A38** Laura Lamp
- A11** Harmke Breimer
- A22** Rik Kop
- C21** Anja van Nunen
- WB** Sanne Rodenburg
- CP** Jacqueline Regeling

Woensdag 7 oktober

- B25** Rianne van Leeuwenburgh
- A49** Corine Mens
- D03** Anneke van der Werff
- A45** Thea de Groot
- A48** Rob Buijs
- B12** Wietske de Groot-v.d. Wielen
- A32** Arno Schipper
- C15** Han Kleijn
- C16** Wiep Vlot
- B13H** Coosje van Schie
- WB** Yolande Nijman
- CP** Truus Hofstra

Zaterdag 17 oktober

- C12H** Jakoline Hovinga
- A51** Cees Tack
- C10** Han van den Ende
- B34** Helma Meeuwissen
- B14** Frank Keesmaat
- B21** Marèse de Ceuster
- C07** Else Sarlet
- B30** Wim Glas
- WB** Carin Warnars-Snel
- CP** Mariken Luca

**Werkbeurten op woensdagmiddagen
van 13:00 tot 16:00 uur**
**Werkbeurten op zaterdagochtend
van 9:00 tot 12:00 uur**

*Wanneer je niet kunt,
probeer zelf met
iemand te ruilen*

**Geef het wel door aan:
Christine Vlamings B03
werkbeurt@buytentwist.nl**

Bodemonderzoek deel 1

Bodemkwaliteit Buytentwist deel 1: PFAS.

Bodemkwaliteit speelt bij moestuinders een grote rol. Eerder besteedden we aandacht aan de bodemvruchtbaarheid (TS aug 2024) en aan het bodemleven (TS sep 2023). De laatste jaren is PFAS steeds meer in het nieuws en bezorgt menige tuinvereniging onrust. In sommige gebieden wordt het eten van eigen tuin zelfs afgeraden. Hoe zit dat nu op ons Buytentwist? Het bestuur wilde dat wel weten en daarom is afgelopen seizoen het PFAS-gehalte onderzocht. We geven hier de belangrijkste resultaten weer.

Aanpak

Bodembepalingen laten uitvoeren is een kostbare zaak, al gauw enkele honderden euro's per monster. Alle tuinen afzonderlijk bemonsteren is daarom niet doenlijk. We hebben er daarom voor gekozen de complex-delen A, B en C als geheel te bemonsteren. Van de tuinen zijn deelmonsters genomen die bij elkaar gevoegd zijn. Dat resulteerde in drie verzamelmonsters die de gemiddelde situatie in complex A, B en C weergeven. De monsters zijn verstuurd naar een gespecialiseerd laboratorium dat de bepalingen aan PFAS (per- en polyfluoralkylstoffen) heeft uitgevoerd. Naast PFAS zijn ook metingen verricht aan zware metalen en bestrijdingsmiddelen. De bevindingen hieraan worden in volgende artikelen beschreven.

Resultaten:

PFAS is niet één stof maar omvat vele chemisch verwante verbindingen. Het laboratorium heeft 23 vormen onderscheiden en daarvan de gehalten bepaald. De meetresultaten worden in vereenvoudigde vorm in tabel 1 weergegeven.

Verbinding	Complex A	Complex B	Complex C	Opmerking
PFOS	1,1	1	0,79	Norm achtergrond: ~0,5 µg/kg (veen/zand)
PFOA	1,1	0,79	0,81	Norm achtergrond: ~0,3–0,5 µg/kg
PFHxA	0,13	0,16	0,12	Lage keten, vaak <0,5 µg/kg
PFHpA	0,12	0,17	0,11	Lage keten, vaak <0,2 µg/kg
PFNA	<0,1 / 0,11	0,11	0,11	Meestal <0,1 µg/kg
PFDA	<0,1 / 0,14	0,14	0,1	Meestal <0,1 µg/kg
Rest van PFAS	<0,1	<0,1	<0,1	Alle andere verbindingen onder detectiegrens
Totaal (circa)	2,45	2,12	1,83	Achtergrondwaarde 1,0–2,0

Dat zijn mooie getallen, maar hoe die te interpreteren? Je kunt in ieder geval zien dat de verschillende complex-delen niet erg van elkaar verschillen, de waarden lijken sterk op elkaar. We hebben rapporten van het RIVM erbij genomen om na te gaan of deze waarden gezondheidsrisico's opleveren. De grenswaarde ligt bij circa 60 µg/kg. Daar zitten onze monsters ver onder. Ik heb hierover contact gezocht met het RIVM en de experts gaven aan dat deze grenswaarde van 60 µg/kg betrekking heeft op tuinen van woningen. Voor moestuinen zijn er nog geen specifieke grenswaarden opgesteld. Veiligheidshalve zou je de grenswaarde voor moestuinen bij 10 à 15 µg/kg kunnen leggen. Ook daar zitten onze monsters ver onder.

Conclusie:

In de complexdelen van Buytentwist worden lage PFAS-gehalten aantetroffen. Ze liggen op gelijke hoogte van de algemeen geldende achtergrondwaarden en ruim onder de waarden waarvoor risico's voor de gezondheid mogen worden verwacht. Wat dat betreft lijkt het veilig om van onze tuinen te oogsten.

Bedacht moet worden dat de gevonden waarden gemiddelden betreft. Het is theoretisch mogelijk dat de tuinen onderling sterk verschillen. Omdat de resultaten van de complex-delen onderling slechts weinig uiteen lopen, lijkt me het niet waarschijnlijk dat de tuinen onderling sterk verschillen. Bovendien hebben we een extra monsterronde gemaakt (het lab had verzuimd bestrijdingsmiddelen te bepalen), die weer op PFAS is doorgemeten. Daar kwamen vrijwel dezelfde resultaten uit. De conclusie blijft daarmee dat er geen aanleiding is ons zorgen te maken over de gezondheidsrisico's gekoppeld aan PFAS in onze tuinen.

Dick Melman

▲ Foto's : Dick Melman

Natuurslootkant

Dick Melman heeft de klusgroep benaderd met de vraag om een gedeelte van de Natuurslootkant-oever natuurlijker te maken.

Buytentwist 7 november 2025 :

De werkzaamheden begonnen met slaan van kastankehouten palen.
Bij een eerdere snoeibeurt van de knotwilgen waren wilgentenen beschikbaar gekomen.
Deze zijn tussen de palen gevlochten.
De ruimte tussen de palen en de wal is daarna opgevuld met plantaardig worteldoek zoals genoemd in de agenda van ecotuintje op pagina 16.
Daarop is een laag bagger uit de sloot aangebracht.

De klusgroep

▲ Foto's : Frans Manger

Nieuwsjaarborrel 2026

Er waaide een gure wind
Verraderlijke gladde plekken
De temperatuur was onder het vriespunt
En toch waren er veel mensen op de
nieuwsborrel van Buytentwist. We proosten
met een bubbel en wensten elkaar een
gelukkig nieuwjaar. Hetty onze voorzitter
hield een toespraak waarin ze grote en
kleine uitdagingen benoemde binnen
Buytentwist en de wereld.
Er waren heerlijke hapjes van kaasjes,
vissalade, gevulde koekhoortjes en
overheerlijke chocoladehapjes.
Van dit laatste vind je het recept hieronder.

De nieuwjaarsborrel werd georganiseerd door het C-gedeelte.
Wiep, Wietske, Bard en Frances met ondersteuning van Joop.

Christmas Rocky Road van Nigella Lawson

Ingredienten:

- 250 gr pure chocolade
- 150 gr melkchocolade
- 175 gr zachte boter
- 4 eetl golden syrup
- 200 gr harde amaretti biscuits
- 150 gr(para-)noten
- 150 gr gedroogde cranberries
- 125 gr minimarshmallows (of grote in stukjes geknipt)
- 1 eetl poedersuiker
- glazen ovenschaal van ongeveer 23x30 cm, bekleed met plastic folie.

▲ Foto's : Frances Nuijen

Chocolade in stukjes hakken. Smelt op laag vuur in een pan met dikke bodem de chocolade met boter en golden syrup.
Verkruimel de koekjes met bv. een deegroller. Zorg dat het geen poeder wordt, er mogen ook wat grotere stukjes zijn.
Noten fijnhakken.
Haal de pan van het vuur en roer de koekjes, noten, cranberries en marshmallows door de chocolade.
Zorg dat alles met een laagje bedekt is.
Scheep het mengsel in de ovenschaal en strijk het 'glad'.
Zet dit in de koelkast. Na ongeveer 2 uur is het stevig.
Hak in stukken en stapel deze op een schaal als een rots.
Bestrooi met poedersuiker als sneeuw en versier met dennenboompjes.

Janine van Asten tuinpartner B07

Tuinschets van Truss Hofstra

“Droom jij ook over net zo’n mooie oogst als in 2025??!!”..

Oproep kopij

De redactie roept alle leden van Buytentwist op om medetuinders deelgenoot te maken van je ervaringen, passies en ergernissen. Met andere woorden: stuur kopij en/of een mooie foto met bijschrift naar de redactie!

Je bent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van je tekst. De redactie behoudt zich, zonder opgaaf van redenen, het recht voor een stuk niet te plaatsen. Inhoudelijke wijzigingen vinden plaats in overleg met de auteur.

Aanleveren als **Worddocument** (platte, onbewerkte tekst).

Illustraties en foto’s dienen als apart bestand meegezonden te worden, liefst met een kort verklarend bijschrift of informatie voor de lezer.

Kleurenfoto’s moeten de hoogste resolutie hebben of **minimaal 150 pixels/inch** zijn.

Bestandsformaat jpeg.

Kopij, die op een andere manier wordt aangeleverd, kunnen we niet plaatsen. Reacties per E-mail: y.clason@kpnmail.nl

De deadline voor het insturen van kopij voor de Tuinspiegel van mei 2026 is

4 april 2026

Distributie van de Tuinspiegel
Men kan een nieuw nummer meenemen uit de Tuinspiegel-box aan het clubhuis. Het verschijnen van een nieuwe Tuinspiegel zal worden aangekondigd op de mededelingenborden op de tuin en via een algemene mail

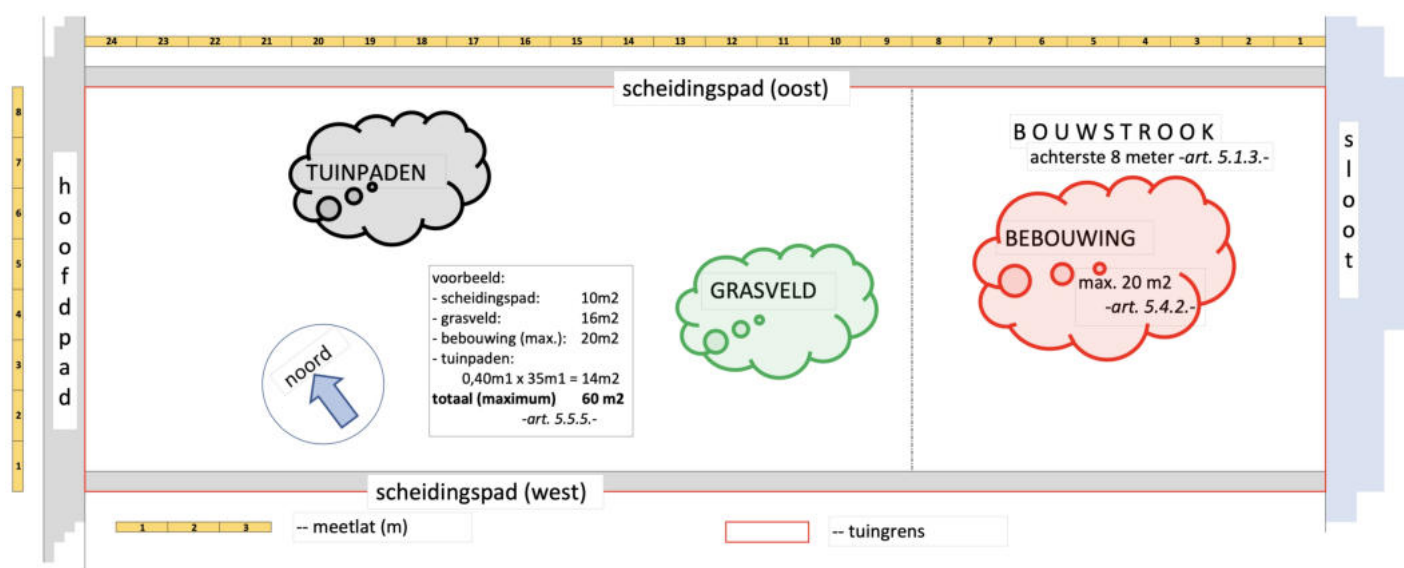
Statuten en Reglementen, wat is er veranderd?

In 2025 zijn de Statuten en Reglementen van Buytentwist geactualiseerd. Wat is er veranderd? In een aantal artikelen worden de meest relevante wijzigingen nader toegelicht. In het vorige nummer van de Tuinspiegel was er aandacht voor: Deel 1, het tuinpartnerschap. In dit nummer besteden we aandacht aan:

Deel 2, oppervlakte verharding, gras en bebouwing

Misschien is het je ook wel eens opgevallen als je door een woonwijk loopt: steeds meer verharding en steeds minder planten in de tuinen. Soms zijn daar de mooiste ontwerpen van glimmende witte siertegels met daarin, ergens in het midden een olijfboompje, zich dapper staande houdend in het natte Nederland, in een veel te krap vakje. Nou, zover is het op Buytentwist in ieder geval niet hoor. Wij gaan natuurlijk voor het groen. Maar als je de tuinen van nu vergelijkt met 5 of 10 jaar geleden, dan verschijnen er wel meer terrasjes, grasveldjes, bouwsels en dergelijke. Als Buytentwist hebben we op de eerste plaats ‘aandacht voor natuur en biodiversiteit’ staan, zoals in de Missie is omschreven.

In ons Nieuwe Reglement is daarom wat meer aandacht gegeven aan de verhouding groen/niet groen. Wat je daarover moet weten is het volgende. (zie ook de tekening hieronder)

De lengte-breedteverhouding verschilt wat op deel A, B, C en D, maar een tuin is gemiddeld 200 m² groot. Er zijn ook een aantal halve tuinen (ca. 100 m²). De oppervlakten tussen haakjes, genoemd in dit artikel gelden voor halve tuinen.

- De totale oppervlakte aan verharding, gras en bebouwing mag maximaal 60m² (30m²) zijn. -art. 5.5.5.-
- Het westelijke scheidingspad (westpad) behoort bij de betreffende tuin -art. 2.4.6.-
- De achterste 8 meter van de tuin, vanuit de sloot, over de gehele breedte van de tuin wordt in het Reglement de bouwstrook genoemd. -art. 5.1.3.-
- In de bouwstrook mag een tuinhuisje en/of een kasje worden geplaatst, mits de totale oppervlakte van de bebouwing, inclusief dakoverstek, niet meer is dan 20m² (12m²). -art. 5.4.2.-

Rekenvoorbeeld:

Er mag dus bijvoorbeeld een schuur zijn van $3 \times 4 \text{ m}^2$ en een kasje van $2 \times 4 \text{ m}^2$. De totale oppervlakte -in dit geval 20 m^2 - telt dus mee bij de 'niet-groen' berekening.

Verder redenerend; je hebt nog een grasveldje van $4 \times 4 \text{ m}^2 = 16 \text{ m}^2$.

Ook het westpad telt mee als 'niet groen': ongeveer 24m lang en 0,40m breed = 10 m^2 .

De berekening is dan: 20 m^2 bebouwing + 16 m^2 gras + 10 m^2 westpad = 46 m^2 totaal.

Er is in dit voorbeeld nog ruimte voor maximaal 14 m^2 aan paden.

Verreweg de meeste tuinen voldoen ruimschoots aan deze regel. Echter een paar tuinen komen inmiddels boven deze 60 m^2 (30 m^2)-regel uit. Voor deze tuinen geldt de volgende overgangsregel:

- Voor tuinen die op 1 januari 2026 niet voldoen aan deze regel, geldt een vrijstelling tot het moment dat de tuin wordt overgedragen aan een ander lid. Tijdens het traject van overdracht is het vertrekkende lid verantwoordelijk dat de tuin voldoet aan de 60 m^2 (30 m^2)-regel. -art. 5.5.6.- In de komende maanden zal de Tuin- en Opstallencommissie nagaan welke tuinen boven deze norm uitkomen. De betreffende tuinleden worden hiervan op de hoogte gebracht.

In de eerste maanden van 2026 wordt de tekst van de Statuten en Reglementen van Buytentwist gedrukt en is voor ieder lid een exemplaar beschikbaar en zal ook de tekst beschikbaar zijn via de website. Het wachten is nog even op de afronding bij de notaris.

Nog vragen over dit onderwerp?

Stuur dan een mail naar secretaris@buytentwist.nl.

Wim van Midwoud

secretaris

Nieuwe bestuursleden gezocht

In 2027 loopt de zittingstermijn af voor drie bestuursleden. Barbara Meijer heeft dan één termijn van drie jaar achter de rug. Dick Melman en Hetty Karman hebben beiden twee termijnen deel uitgemaakt van het bestuur. En zijn niet herkiesbaar, zoals in de Statuten staat omschreven.

Het Bestuur gaat nu alvast opzoek naar kandidaten. Leden die overwegen bestuurslid te worden gaan namelijk niet over een nacht ijs. Ook heerst er een misverstand, dat een bestuurslid veel kennis en ervaring moet hebben én erg veel tijd. Dat valt mee. Het bestuurslidmaatschap doe je niet in je eentje, maar met elkaar. Je wordt bijgestaan door de andere bestuurders en door leden van de diverse commissies. Het is boeiend mee te denken met de koers die wij als Buytentwisters varen. De laatste jaren is het de gewoonte dat geïnteresseerden bestuursvergaderingen bijwonen als toehoorder. Een goede manier om een goed beeld te krijgen.

Probeer het eens. Het is geheel vrijblijvend en leerzaam. Neem contact op met voorzitter Hetty Karman:

voorzitter@buytentwist.nl of secretaris Wim van Midwoud: secretaris@buytentwist.nl. Of praat er eens over als je een van de bestuurders tegen het lijf loopt. Wist je trouwens dat bestuursleden niet mee hoeven te doen aan de werkbeurten ;-)?

Tuinspiegel februari 2026

Agenda

Kwekerij G.Meijer

In het Heilooër bos ligt aan de Westerweg een bijzondere kwekerij, gespecialiseerd in vaste planten. Ze hebben zo'n 1000 soorten planten, kruiden, klimplanten, heesters en heel veel rozen. Ook is er een groot assortiment fruitbomen te vinden, appels, peren, pruimen en kleinfruit. Kijk voor de openingstijden op de site :

■ www.g-meijer.nl

▲ Foto : www.g-meijer.nl

Ecotuintje

Het adres voor de milieubewuste moestuinen. Zelf kocht ik er ooit Biologisch afbreekbaar worteldoek, dat ziet er uit als een soort dik vilt, en bestaat uit plantaardig materiaal. Het gaat ± 7 jaar mee. Je kunt het buiten als afdek tegen onkruid gebruiken en je kunt er ook gewoon planten inzetten, regenwater gaat er doorheen. Ik gebruik het in mijn kas, nu alleen nog onkruid langs de randen van het doek. Ze hebben een grote collectie biologische zaden, met aparte soorten zoals Aziatische Mesclun, 3 soorten Bladmosterd, 5 soorten biet. Je kunt er duurzame moestuinbakken en ook een compostbak vinden, Een van de nieuwste producten: opkweekpotjes van gerecyclede Hollandse wol.

■ www.ecotuintje.nl

▲ Foto : www.ecotuintje.nl

Biologische bollenkweker Bloemoloog

De familie Stins is al sinds begin vorige eeuw actief als kweker van bollen knollen en verkochten ze in heel Europa. Roos en Lieuwe Stins, de nieuwe generatie, hebben zich toegelegd op het telen en verkopen van biologische bollen en knollen. Zij willen meewerken aan een duurzame landbouw en bewust omgaan met de natuur.

Voor een dahlialiefhebber is het smullen geblazen op de site van Bloemoloog, o.a. Waltzing Mathilda, donkerbladig, Arabian Night, diep donkerrood, Café au Lait, crèmekleurig, Mexican Star, donkerbruin, en nog veel meer variëteiten. Ook hebben ze agapanthussen en alliums in hun collectie. Bloemoloog is regelmatig te vinden op tuinbeurzen en biologische markten. In februari vindt je ze bv in de Brabanthallen in Den Bosch, van 27 februari t/m 1 maart.

■ www.bloemoloog.nl

▲ Foto : www.bloemoloog.nl

▲ Foto : www.tuingoedfoltz.nl

Weekendje weg?

Midden in Groningen ligt een interessante kwekerij, Tuingoed Foltz, vanaf begin maart weer te bezoeken. Ze zijn gespecialiseerd in Salvia's, Echinacea, Eenjarigen en Dahlia's. Je vindt er tot begin april een bijzondere collectie vruchtbomen en kleinfruit: oude rassen zoals Groninger Kroon, Zoete Kroon, Notarisappel, mispels, kweeperen en Nashi-peer. In het weekend van zaterdag 25 en zondag 26 april zijn er de Alternatieve Kwekerijdagen te bezoeken. Zo'n 35 deelnemers uit Nederland, België, Duitsland en Zweden, tuinspecialisten, ontwerpers, kunstenaars, het is een echte ontdekkingsstocht. Ook hebben ze een interessante brocante-collectie. Openingstijden di.dag t/m za.dag 10.00-17.00 uur.

Kijk op hun agenda, maak er een fijn weekend van in mooi Groningen

■ www.tuingoedfoltz.nl

▲ Foto : www.tuingoedfoltz.nl

Yvonne Clason